

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на труда и социалната политика

X

Проект

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
от
ХАСАН АДЕМОВ - МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане от Министерския съвет проект на Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ППЗТМТМ).

Предвидените изменения и допълнения на ППЗТМТМ са изготвени след извършен анализ на практиката и действащата нормативна уредба в областта на трудовата миграция. Налице е трайно нарастване на броя на гражданите на трети държави, които са получили достъп до пазара на труда с осигурена сезонна заетост до 90 дни. По данни на административната статистика на АЗ за последните 3 години общият брой на регистрациите в

АЗ на сезонната заетост до 90 дни е 75 178, като само през 2025 г. техният брой е 19 057 и е почти два пъти по-голям от 2024 г., когато са били 10 403.

Анализът на данните показва, че за последните 5 години най-голям е дялът на регистрациите в АЗ за сезонна заетост до 90 дни на граждани на трети държави – 74% от общия брой на регистрациите на краткосрочна заетост, които извършва АЗ.

В условията на значително търсене на работна сила, особено в секторите, които се влияят от сезонни фактори (селско стопанство, строителство, хотелиерство и ресторантьорство) и краткото време, в което трябва да се наемат работници от работодателите, се налагат промени в нормативната уредба относно оптимизиране на работата на АЗ по регистрационния режим за сезонна заетост до 90 дни.

Проучването през 2025 г. на Агенцията по заетостта за потребностите на работодателите от работна сила показва, че сред секторите, които изпитват най-остър недостиг от работна сила, са „Строителство“, „Селско, горско и рибно стопанство“, „Индустрия“ и сектор „Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство“. Работодателите в тези сектори формират около 70% от търсенето на работна сила като предвиждат да наемат над 160 хил. лица.

С приемането на проекта на ПМС за изменение и допълнение на ППЗТМТМ ще се усъвършенства нормативната уредба посредством:

- Привеждане на разпоредбите на ППЗТМТМ в съответствие с разпоредбите на чл. 24, ал. 3 и ал. 4 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ) и изискванията на Директива № 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави с цел заетост като сезонни работници. В тази връзка в проекта на ПМС се предлага изменение и допълнение на чл. 32, ал. 3 от ППЗТМТМ, с което е предвиден по-кратък срок за регистрация на сезонна работа до 90 дни, а именно 3 работни дни. Предложената в проекта на ПМС редакция на чл. 32 от ППЗТМТМ е свързана и с постигане на съответствие с изискването на чл. 16 от Директива 2014/36/ЕС, а именно предвиждането в законодателството на ускорена процедура за граждани на трети държави, които поне веднъж са извършвали такава работа на територията на Република България през последните 5 години. Изменението в чл. 32 от ППЗТМТМ е свързано с изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от членството на страната в ЕС, за привеждане на националното законодателство в съответствие с изискванията на европейските директиви и регламенти. В тази връзка с предложените изменения се цели и прекратяване на Процедура на ЕК за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на Директива 2014/36/ЕС.

- Привеждане на разпоредбите на ППЗТМТМ с изискванията на чл. 3, ал. 5 от Закона за българските лични документи и прекратяване на практиката за изискване и събиране от Агенцията по заетостта на копия от българските лични документи (вкл. документ за пребиваване). В тази връзка в проекта на ПМС е предвидена отмяна на някои разпоредби от Правилника (чл. 26, ал. 1, т. 4; чл. 29, ал. 1, т. 8; чл. 33, ал. 1, т. 4; чл. 34, ал. 1, т. 4; чл. 34а, ал. 1, т. 3 и чл. 36, ал. 1, т. 2), в които се предвижда при кандидатстване за получаване на достъп до пазара на труда на гражданин на трета държава да се представя копие от документ за пребиваване.

- Преодоляване на установени в практиката проблеми, свързани с регистрацията на заетостта на граждани на трети държави от български произход до получаване на разрешение за постоянно пребиваване на основание чл. 8, ал. т. 1 от ЗТМТМ. Във връзка с прилагането на разпоредбата на чл. 30а от ППЗТМТМ се получават сигнали от български работодатели за съществуващи проблеми и невъзможност за тях да се възползват от предвиденото в законодателството облекчение.

- Промени в изискванията към нивото на участниците в състава на Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност (НСТМТМ), с което ще се създадат предпоставки за осигуряване на необходимия кворум за провеждане на заседанията на Съвета и ще се гарантира нормалното му функциониране. Членове на НСТМТМ на паритетен принцип са заместник-министри/заместник-председатели или главен секретар/административен секретар на изрично изброени министерства и други институции. Практиката в дейността на НСТМТМ през последните години показва невъзможност за провеждане на редовни заседания на съвета поради липса на кворум, дължащ се на невъзможността на лицата, заемащи горепосочените висшестоящи длъжности в съответните институции, да вземат участие в тези заседания.

- Намаляване на административната тежест при предоставяне на достъп до пазара на труда на граждани на трети държави по процедурите за достъп до пазара на труда, чрез дигитализация и децентрализация на процедурите, предвидени в ЗТМТМ от компетентностите на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта. По този начин ще се намали административната тежест при предоставяне на достъп до пазара на труда на граждани на трети държави по процедурите в ЗТМТМ, които са от компетентностите на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

С цел оптимизация на процеса по подаване на декларации за регистрация на сезонна заетост до 90 дни на граждани на трети държави, са предложени и промени за децентрализация на този процес. В тази връзка се предвиждат промени в Устройствения правилник на АЗ за възлагане на дирекциите „Бюро по труда“ изпълнението на процедурите за сезонна заетост по чл. 24, ал. 2 и 3 от ЗТМТМ.

По данни на АЗ за последните 3 години общият брой на регистрациите в АЗ за осигуряване на достъп до пазара на труда е за 48 820 лица от трети страни, като е налице тенденция на засилване на процеса по регистрацията на краткосрочна сезонна заетост до 90 дни. В тази връзка в проекта на ПМС се предвижда възможността изпълнителният директор на АЗ да може да делегира свои правомощия по разрешаване достъп до пазара на труда по процедурите, предвидени в ЗТМТМ. По този начин ще се облекчи натовареността на Централната администрация на АЗ и ще се създаде възможност за разпределяне на заявленията и за своевременното им обработване от териториалните поделения на АЗ. Също така ще се ускори процеса по регистрацията на сезонната заетост до 90 дни и работодателите своевременно ще могат да наемат на работа граждани на трети държави.

С проекта на ПМС се предвижда и дигитализация на процедурите по ЗТМТМ. Пълната дигитализация на постъпилите документи в системата на АЗ ще позволи по-лесното им разпределение за обработка, отпадане на необходимостта за извършване на технически функции (сканиране на документи от служители на АЗ), както и възможност за

автоматизиране на проверките, чрез използване на Националната база данни на пазара на труда.

Предложените промени ще допринесат за оптимизиране процедурите за достъп до пазара на труда за работници от трети страни, с което ще се допринесе и за удовлетворяване потребностите на работодателите от работна сила в сезонните отрасли.

Предложеният проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на ППЗТМТМ транспонира Директива 2014/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно условията за влизане и престой на граждани на трети държави, с цел заетост като сезонни работници, с което ще се създадат предпоставки за прекратяване на процедурата на ЕК за нарушение № 2023/2017 за неправилно транспониране на Директивата, за което е изготвена справка за съответствието с европейското право.

Предложеният проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на ППЗТМТМ не води до въздействие върху държавния бюджет. Проектът на ПМС е обсъден на заседание на НСТМТМ, проведено на 15 април 2026 г.

Съгласно чл. 26, ал. 2-4 от Закона за нормативните актове по проекта на ПМС за изменение и допълнение на ППЗТМТМ в периода са проведени обществени консултации, а таблицата с отразени становища по получените предложения е публикувана на Портала за обществени консултации на Министерския съвет (strategy.bg), както и на интернет страницата на МТСП.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМ. МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам, Министерският съвет да приеме предложения проект на Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

X

ХАСАН АДЕМОВ

Министър на труда и социалната политика